

Jan Hamáček

1. místopředseda vlády
a ministr vnitra

Praha 7. listopadu 2019
Č. j. MV- 146137-3/OPK-2019
Počet listů: 3

Vážený pane poslanče,

reaguji na Vaši písemnou interpelaci ve věci: „Vypovězení Úmluvy o potlačování a zrušení obchodu s lidmi a využívání prostituce druhých osob a jejího závěrečného protokolu ze dne 21. března 1950 (dále jen Úmluva) (ev. č. 761).

Vypovězení této Úmluvy bylo, jak uvádíte, předloženo formou poslaneckého návrhu ke schválení Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky v únoru letošního roku se zdůvodněním, aby vláda České republiky mohla předložit návrh zákona o regulaci prostituce. Samotná Úmluva výpověď umožňuje ve svém článku 25, tj. po uplynutí pěti let od doby, kdy Úmluva nabyla platnosti, tj. od roku 1956. Účinky případné výpovědi nastanou jeden rok od doručení výpovědi generálnímu tajemníkovi OSN.

Ministerstvo vnitra v letech 2004 - 2005 připravilo návrh zákona o regulaci prostituce. Návrh se ukázal být neprůchozím a byl vládou České republiky vzat zpět. Diskuse k tomuto návrhu byla velice bouřlivá nejen na politické a odborné úrovni v rámci České republiky, ale vzbudila mohutnou odezvu i ze strany některých členských států Evropské unie a významných mezinárodních organizací.

Tehdejší návrh zákona o regulaci prostituce vycházel ze situace, kdy se řada obcí České republiky potýkala s palčivým problémem extrémního nárůstu prostituce téměř neomezeně a nekultivovaným způsobem nabízené na veřejných prostranstvích i v soukromých podnicích bez jakékoliv možnosti regulace. Od roku 2004 došlo k významným posunům, a to jak v rámci přirozeného snížení poptávky a nabídky pouliční i klubové prostituce, zavírání klubů, přesunu do tzv. „bytové prostituce“ a „elektronizace nabídky“, tak v oblasti právní úpravy (obce mají možnost prostituci regulovat, popř. zcela zakázat na tzv. veřejných prostranstvích pomocí obecně závazných vyhlášek). V případech nedobrovolné prostituce, tedy nucení k provozování prostituce jako formy obchodu s lidmi, stejně jako v oblasti kuplířství, existují v české právní úpravě pevně zakotvená ustanovení trestního zákoníku, díky kterým je možné tyto činy stíhat a trestat.

V tuto chvíli není prostituce jako taková až na výše upravené výjimky regulována, tj. není zakázána, ale ani kriminalizována. Není tedy jasné, zda by vypovězení Úmluvy a následná právní úprava měla zavést tzv. regulaci (zákonem upravenou povinnost registrace a na ni navazující další povinnosti pro osoby dobrovolně nabízející sexuální služby za úplatu, např. povinnost pravidelných lékařských prohlídek, placení daní, sociálního a zdravotního pojištění) nebo jde o snahu zrušit výše uvedenou dílčí, nicméně funkční „regulační legislativu“ (obecně závazné vyhlášky obcí, úpravu v trestním právu atd.) a explicitně veškerou dobrovolnou prostituci prohlásit za legální. Je třeba vzít v potaz i fakt, že osoby poskytující sexuální služby za úplatu tvoří homogenní skupinu. Je vysoce pravděpodobné, že řada z těchto osob by zájem o registraci neměla nebo nebyla schopna naplnit podmínky nezbytné pro registraci. Tím by byla z oblasti regulace a legality směrem do illegality vytlačena pravděpodobně nejzranitelnější skupina osob tzv. sexbyznysu. Je otázkou, jak by se dařilo identifikovat pravděpodobné oběti obchodování s lidmi a pomáhat obětem násilí nebo jak by byly tyto osoby dosažitelné pro streetwork např. v oblasti prevence pohlavně přenosných chorob. V neposlední řadě by registrace osob poskytujících placené sexuální služby a s ní spojené periodické povinné zdravotní prohlídky mohly vést k tzv. fenoménu „falešného pocitu bezpečí“ (pocit „klientů“, že osoba, která má potvrzení o pravidelné

lékařské prohlídce, nemůže být nakažená pohlavně přenosnou chorobou; tento falešný pocit bezpečí s ohledem na dlouhou inkubační dobu pohlavně přenosných nemocí vede k důvodným obavám z nárůstu takových nemocí).

Vzhledem k výše uvedenému se domnívám, že prostituci regulovat není v současné době nutné a že to ani účinně nelze. Na základě dlouhodobých zkušeností a změny faktických okolností, za kterých je prostituce provozována, se i stanovisko odborníků Ministerstva vnitra k vytvoření zákona o regulaci prostituce změnilo. Jednotný názor na efektivitu a morální rozměr regulace prostituce nepanuje ani na mezinárodním poli.

Vážený pane poslanče, domnívám se, že požadavek na vypovězení Úmluvy je v tuto chvíli předčasný, neboť by takovému kroku měla předcházet dostatečná a transparentní expertní diskuse, která by mj. zapojila experty z Ministerstva vnitra, Ministerstva spravedlnosti, Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva zdravotnictví a Ministerstva zahraničních věcí.

S pozdravem

Vážený pan
Mgr. et Mgr. Jakub Michálek
poslanec Poslanecké sněmovny
Parlamentu České republiky
Praha